

De af dommen omfattede bygningsværker blev ikke fjernet inden den 1. april 1980 og på den baggrund foretog Politimesteren i Thisted til inddrivelse af dagbøder påløbet i perioden 1. april 1980 til 31. oktober 1983 udlæg i den »Det Ny Samfund« tilhørende ejendom for i alt 225.800 kr.

Den 6. august 1980 meddelte Hanstholm Kommune »Det Ny Samfund« påbud om at lovliggøre forholdene på ejendommen. Den 1. oktober 1980 afslog Viborg Amtskommune en af »Det Ny Samfund« indgivet ansøgning om lovliggørelse af de ulovlige bygningsværker.

Viborg Amtskommunes afgørelse blev af »Det Ny Samfund« i november 1980 indbragt for Miljøankenævnet, som den 8. september 1983 tiltrådte amtskommunens afgørelse og påbød »Det Ny Samfund« at fjerne de ulovlige bygningsværker fra ejendomme inden den 1. april 1985.

Miljøankenævnet oplyste i skrivelse af 23. januar 1984 til Politimesteren i Thisted følgende vedrørende nævnets afgørelse af 8. september 1983:

- at afgørelsen omfatter bygningsværker omfattet af Thisted Rets dom af 22. november 1979 og senere opførte bygninger, og
- at nævnets afgørelse indeholder en midlertid lovliggørelse af bygningsværkerne indtil den 1. april 1985, og at der således ikke i tiden indtil denne dato foreligger noget ulovligt i forhold til by- og landzonenloven.

Konsekvenserne af Miljøankenævnets afgørelse af 8. september 1983 er nærmere omtalt i Planstyrelsens »Rapport om Frøstrup-Lejren«, side 10, hvoraf fremgår følgende:

»Justitsministeriet har i skrivelse af 23. januar 1990 konstateret, at tvangsbøder ikke er en straf, men et tvangsmiddel, hvis anvendelse må standses, hvis den ulovlige tilstand, som tvangsbøderne retter sig imod, ikke længere består. Det er Justitsministeriets opfattelse, at Miljøankenævnets afgørelse af september 1983, der fastslår, at der ikke kan gives tilladelse til bibeholdelse af de ulovlige bygninger, og som giver en frist for fjernelse af bygningerne, indebærer, at 1979-dommens bestemmelse om berigtigelse af den ulovlige tilstand har været opfyldt i en periode (fristperioden).

Under hensyn til at dommen angår spørgsmål inden for strafferetsplejen, er Justitsministeriet mest tilbøjelig til at mene, at dommen ikke kan

tillægges retsvirkning i tilfælde som det foreliggende, hvor forholdene har været retligt lovliggjort i en længere periode (ca. 1½ år), og at 1979-dommen derfor næppe på nuværende tidspunkt kan danne grundlag for tvangsbøder. Justitsministeriet gør dog opmærksom på, at den endelige afgørelse heraf henhører under domstolene. I en skrivelse af 1. marts 1990 til borgmester Verner Gregersen, Hanstholm Kommune, har justitsministeren på borgmesterens forespørgsel dog oplyst, at han ikke mener, »at der er grundlag for at indbringe spørgsmålet for retten, da en sådan sag ikke efter Justitsministeriets opfattelse vil kunne medføre et gunstigt resultat.« Politimesteren i Thisted har oplyst, at der i perioden 1. april 1980 til 7. september 1983 påløb i alt kr. 250.600 kr. i dagbøder, hvoraf indgik kr. 36.200 ved udlæg i brandforsikringssum.

Det er i den forvaltningsretlige teori almindeligt antaget, at ikke inddrevne tvangsbøder bortfalder, når et ulovligt forhold er blevet lovliggjort.

I overensstemmelse hermed er det i § 15, stk. 4, i Justitsministeriets cirkulære nr. 113 af 26. juni 1975 om behandlingen af sager om benådning og udsættelse af straffuldbyrdsen m.v. bestemt, at er det forhold, som tvangsbøderne vedrører, lovliggjort, bortfalder påløbne, endnu ikke inddrevne tvangsbøder.

Ved en skrivelse af 29. januar 1992 meddelte Justitsministeriet herefter på grundlag af en forespørgsel fra Politimesteren i Thisted, at Justitsministeriet kunne tiltræde, at politimesteren afskrev de påløbne tvangsbøder vedrørende dommen fra 22. november 1979.

Det kan endelig til orientering oplyses, at Politimesteren i Thisted har beregnet, at der frem til den 17. juni 1995, hvor lov nr. 410 af 14. juni 1995 om anvendelse af Frøstruplejren trådte i kraft, i alt ville være påløbet kr. 1.073.600 i dagbøder. Denne beregning forudsætter dog, at der ikke kan antages at være sket en lovliggørelse af forholdene i en periode efter Miljøankenævnets afgørelse fra 1983.

Spm. nr. S 2373

Til justitsministeren (16/8 95) af:

Kirsten Jacobsen (FP):

»Vil ministeren redegøre for, hvorfor beboerne i Frøstruplejren ikke blev indkaldt til afsoning af